PWYLLGOR CRAFFU PERFFORMIAD

Cofnodion cyfarfod o'r Pwyllgor Craffu Perfformiad a gynhaliwyd yn Siambr y Cyngor, Neuadd y Sir, Rhuthun a thrwy gynhadledd fideo, Dydd Iau, 28 Tachwedd 2024 am 10.00 am.

YN BRESENNOL

Y Cynghorwyr Ellie Chard, Bobby Feeley, Martyn Hogg, Carol Holliday, Alan Hughes, Hugh Irving (Cadeirydd), Paul Keddie, Terry Mendies, Gareth Sandilands (Is-Gadeirydd) a/ac Andrea Tomlin

HEFYD YN BRESENNOL

Aelod Arweiniol Cyllid, Perfformiad ac Asedau Strategol, y Cynghorydd Gwyneth Ellis a'r Dirprwy Arweinydd ac Aelod Arweiniol Polisi, Cydraddoldeb a Strategaeth Gorfforaethol, y Cynghorydd Julie Matthews.

Cyfarwyddwr Corfforaethol: Llywodraethu a Busnes (GW); Pennaeth Cymorth Corfforaethol: Perfformiad, Digidol ac Asedau (HVE), Rheolwr Mewnwelediad, Strategaeth a Chyflawni (RL), Swyddog Cynllunio a Pherfformiad (EH), Cydlynydd Craffu (RhE), Uwch Weinyddwr Pwyllgorau (Hwylusydd) (KJ), Gweinyddwr Pwyllgorau (RhTJ)

1 YMDDIHEURIADAU

Dim.

2 DATGANIADAU O FUDDIANT

Datganodd y Cynghorydd Ellie Chard gysylltiad personol yn eitem busnes 6 'Y Cynllun Corfforaethol', yn ei chapasiti fel llywodraethwr wedi'i phenodi gan yr Awdurdod Addysg Lleol (AALl) ar Gorff Llywodraethu Ysgol Tir Morfa, y cyfeirir ati o fewn Atodiad 1 yr adroddiad ar yr eitem busnes hon.

3 MATERION BRYS FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Ni chodwyd unrhyw eitemau brys gyda'r Cadeirydd na'r Cydlynydd Craffu cyn dechrau'r cyfarfod.

4 COFNODION Y CYFARFOD DIWETHAF

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Craffu Perfformiad a gynhaliwyd ar 26 Medi 2024. Felly:

Penderfynwyd: derbyn a chymeradwyo cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Craffu Perfformiad a gynhaliwyd ar 26 Medi 2024 fel cofnod gwir a chywir o'r gweithrediadau.

Materion yn codi: Tudalen 6. ‘Cofnodion y Cyfarfod Diwethaf’: cadarnhawyd fod pedwar o aelodau etholedig wedi derbyn gwahoddiad diweddar, a roddwyd i holl gynghorwyr sir, i ymweld â chyfleuster Gofal Iechyd ac Uned Weithgynhyrchu Cefndy. Roedd y rhai a ymgymerodd ag un o’r ymweliadau, yn teimlo ei fod yn brofiad gwerthfawr a llawn gwybodaeth. Roeddent oll wedi’u plesio ac yn teimlo’n gadarnhaol am y gwaith a gyflawnir yno.

5 ADRODDIAD AR Y GOFRESTR RISGIAU CORFFORAETHOL

Cyflwynodd yr Aelod Arweiniol Polisi, Cydraddoldeb a Strategaeth Gorfforaethol ynghyd â Phennaeth Cymorth Corfforaethol: Perfformiad, Digidol ac Asedau, a’r Rheolwr Mewnwelediad, Strategaeth a Chyflawni, adroddiad Adolygiad Risgiau Corfforaethol Medi 2024 (dosbarthwyd ymlaen llaw).

Roedd yr adroddiad yn ddiweddariad ar yr Adolygiad mis Medi 2024 o'r Gofrestr Risg Gorfforaethol a Datganiad Parodrwydd i Dderbyn Risg y Cyngor. Roedd hefyd yn hysbysu’r Pwyllgor o’r datganiad parodrwydd i dderbyn risg y Cyngor o ran ariannu prosiectau a oedd yn ceisio adlewyrchu'r amgylchedd ariannol presennol. Felly, awgrymwyd y byddai’n briodol yn awr i ddiwygio parodrwydd ‘gofalus’ y Cyngor i dderbyn risg o ran cyllid prosiectau i ‘agored’.

Yr Uwch Dîm Arwain, ynghyd â’r Cabinet, oedd wedi datblygu ac yn berchen ar y Gofrestr Risgiau Gorfforaethol. Roedd yn cael ei hadolygu ddwywaith y flwyddyn gan y Cabinet yn ystod sesiwn friffio’r Cabinet. Ar ôl adolygiadau mis Chwefror a mis Medi, cafodd y gofrestr ddiwygiedig ei chyflwyno i’r Pwyllgor Craffu Perfformiad a’r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio. Rhannwyd crynodeb o’r adolygiadau er gwybodaeth yn unig yn y pwyllgorau hyn yn eu cyfarfodydd ym mis Ionawr a mis Gorffennaf.

Roedd gan y Cyngor 13 o Risgiau Corfforaethol ar y Gofrestr ar hyn o bryd. Roedd crynodebau o’r casgliadau yn dilyn yr adolygiad diweddaraf ar gyfer y cyfnod hwn i’w gweld ar ddechrau pob risg yn Atodiad 2. Ni chafodd unrhyw risgiau eu dad-ddwysau yn ystod yr adolygiad hwn. Fodd bynnag, cynigiwyd ychwanegu risg newydd, risg 53 (y risg na fydd buddion Rhaglenni Trawsnewid a Phrosiectau Mawr yn cael eu gwireddu yn llawn), i’r Gofrestr. Byddai’r ychwanegiad arfaethedig yn cynyddu cyfanswm y Risgiau Corfforaethol ar y Gofrestr i 14 risg.

O ran y parodrwydd i dderbyn risg, eglurodd y swyddogion fod saith risg – 01, 21, 34, 45, 50, 51 a 52 (54%) – ar hyn o bryd yn anghyson â Datganiad Parodrwydd i Dderbyn Risg y Cyngor (atodiad 3). Fodd bynnag, roedd hynny i’w ddisgwyl gan fod y gofrestr yn cynnwys risgiau mwyaf difrifol y Cyngor. Dywedodd Swyddogion ei fod yn amserol i’r Awdurdod adolygu’r Datganiad Parodrwydd i Dderbyn Risg y Cyngor (atodiad 3), a adolygwyd ddiwethaf yn Ebrill 2024, gan fo dy datganiad angen adlewyrchu y parodrwydd gan adlewyrchu bellach ar y ffactorau allanol allweddol (Gwleidyddol, Economaidd, Cymdeithasegol, Technolegol, Cyfreithiol ac Amgylcheddol) sy’n dylanwadu ar y sefydliad ynghyd â deinameg a galw mewnol. Roedd trafodaeth ddechreuol wedi digwydd yn y Bwrdd Cyllideb a Thrawsnewid yng Ngorffennaf 2024 ac yn y Tîm Gweithredol Corfforaethol yn Hydref 2024 er mwyn darparu adborth ar briodoldeb y Datganiad Parodrwydd i Dderbyn Risg fel ag yr oedd ar y pryd.

Cafodd y Pwyllgor hefyd wybod fod trafodaethau yn y Bwrdd Cyllideb a Thrawsnewid a'r Tîm Gweithredol Corfforaethol wedi tynnu sylw penodol i barodrwydd pwyllog y Cyngor i dderbyn risg mewn perthynas â phrosiectau ariannol. O ganlyniad, cynigiwyd ein bod yn symud y parodrwydd i dderbyn risg hwn i "agored", er mwyn darparu fframwaith mwy priodol i gefnogi'r trawsnewidiad y sefydliad er mwyn cyflawni cynaliadwyedd ariannol ac ymatebion creadigol i ofynion ein preswylwyr.

Yn dilyn cyflwyniad cynhwysfawr gan swyddogion, trafododd yr aelodau'r canlynol ymhellach -

- Holodd y Pwyllgor am y risg newydd arfaethedig, risg 53; Prosiectau Trawsnewid - y llinell amser i raglenni trawsnewid neu brosiectau mawr ddechrau, cael eu cyflawni a gwireddu'r buddion, a pryd ddylent gael eu cyflwyno i Graffu? Eglurodd y Swyddogion y byddai unrhyw brosiectau cyfalaf angen cael eu trafod gyda'r Grŵp Crafu Cyfalaf a'r Bwrdd Cyllideb a Thrawsnewid, cyn y byddai'r achosion busnes yn cael eu datblygu'n ddigonol er mwyn ymgynghori gydag aelodau. Mae'r pwyllgor wedi cael ei ddynodi i Bwyllgor Craffu Perfformiad i ystyried prosiectau trawsnewid a ffurfiodd rhan o'r Ffrwd Waith 'Dylanwadu ar Alw a Digidol' y Rhaglen Drawsnewid gyda ffurflenni cynnig craffu wedi'i gwblhau ar gyfer eu hystyried gan gadeiryddion ac is-gadeiryddion craffu wrth i ddatblygiad yr achos busnes wneud cynnydd ac wrth i brosiectau gael eu cymeradwyo a mynd i gyflawniad. Unwaith i brosiectau trawsnewid gael eu cymeradwyo ar gyfer cyflawni, ynghyd â gwireddu buddion ar ôl gweithredu, byddent yn cael eu monitro yn rheolaidd trwy gyfres o ddangosyddion perfformiad allweddol. Cynghorwyd y Swyddogion i gyflwyno'r ffurflenni cynnig craffu yn gynnar gan fod rhaglen waith y Pwyllgor eisoes bron yn llawn ar gyfer y flwyddyn galendr nesaf.
- A oedd y Cyngor wedi bod yn rhy hwyr yn canfod risg newydd 53 ac ychwanegu'r risgiau cysylltiedig â thrawsnewid i'r Gofrestr. A ddylai hyn wedi cael ei wneud yn gynt? Ymatebodd y swyddogion trwy egluro fod prosiectau wedi cael eu monitro ar gyfer risgiau am amser hir gan fod holl brosiectau â chofrestr risg yn gysylltiedig â nhw, gan gipio'r risgiau ar lefel prosiect. Fodd bynnag, bellach roedd safbwynt cyffredin y dylai risg newydd gael ei gynnwys ar y Gofrestr Risg Gorfforaethol er mwyn amlygu'r risg a berwyd i'r Awdurdod yn gyffredinol, mewn perthynas â phrosiectau trawsnewid busnes a'r angen i'w cael yn iawn. Er bod cyflymder teithio o ran y prosiectau yn araf ar hyn o bryd, roedd yn cynyddu ac felly roedd yn bwysig bod mesurau lliniaru ac ystyriaeth ddigonol mewn lle i fonitro a rheoli'r risg yn gysylltiedig â nhw. Bydd gwybodaeth ac ystadegau cenedlaethol yn y dyfodol agos yn cael ei ddefnyddio wrth asesu a monitro'r risgiau sydd ynghlwm â phrosiectau trawsnewid gwasanaeth.
- Holodd Aelodau a oedd y Cyngor yn dibynnu ormod ar ystadegau Rheoliadau Adrodd am Ddigwyddiadau, Clefydau a Digwyddiadau Peryglus (RIDDOR) wrth benderfynu ar Risg 11 yn ymwneud â 'digwyddiad annisgwyl neu heb ei gynllunio'. A ddylai'r Cyngor, er enghraifft, yn defnyddio mwy o ddata a thystiolaeth a gynhyrchir gan y Gwasanaeth Cynllunio Rhag Argyfwng? Cadarnhaodd swyddogion fod angen cryfhau hyn, ond yn rhanbarthol, defnyddiwyd data Cymru a DU wrth asesu'r risg benodol hon.

Roedd swyddogion i fod i gwrdd â chynrychiolwyr o Wasanaeth Cynllunio at Argyfwng Rhanbarthol - Siroedd Gogledd Cymru, yn y dyfodol agos er mwyn trafod rheoli risg mewn perthynas â digwyddiadau annisgwyl neu heb eu cynllunio.

- Gan nad oedd sgoriau risg wedi newid na gwella, holwyd a oedd gofyniad statudol i Graffu ystyried y Gofrestr Risg Gorfforaethol ar sail flynyddol neu bob 6 mis, ac a oedd yr Awdurdod yn gallu cymharu ei hun yn erbyn awdurdodau lleol eraill yng Nghymru neu'r DU? Cadarnhaodd y Swyddogion nad oed yn ofynnol i'r Pwyllgor ystyried y gofrestr risg. Fodd bynnag, roedd canfod risgiau a'u rheoli yn biler allweddol o lywodraethu da ac wedi'i gynnwys mewn deddfwriaeth. Roedd gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio rôl statudol i'w gyflawni i sicrhau bod gan y Cyngor fesurau risg priodol mewn lle, a rôl Craffu oedd archwilio perfformiad yr Awdurdod o ran rheoli'r holl risgiau a nodwyd. Felly cynghorwyd fod perfformiad o ran rheoli risgiau yn cael ei graffu yn rheolaidd gan fod y Gofrestr yn ddogfen hanfodol a oedd yn ffurfio rhan allweddol o asesu iechyd corfforaethol yr Awdurdod. Yr amcan o graffu ar y Gofrestr oedd rhoi sicrwydd i aelodau a swyddogion fod yr holl risgiau corfforaethol yn cael eu monitro yn effeithiol. Roedd gwneud y ddogfen yn fwy apelgar yn weledol yn anodd gan fod angen i'r holl ddogfennau fod yn hygyrch, er mwyn galluogi dinasyddion ddarllen neu dderbyn y wybodaeth. Cytunodd y swyddogion i archwilio'r dewis ar gyfer darparu data cymharol. Fodd bynnag, gall hyn fod yn anodd gan fod awdurdodau gwahanol â metrigau gwahanol o sgorio risgiau a dangosyddion perfformiad allweddol.
- Risg 34 yn ymwneud â 'gofal a reoleiddir annigonol' - holodd aelodau a oedd gan y Cyngor hyder fod rheolyddion digonol mewn lle i reoli'r risg hwn wrth fynd ymlaen? Roedd y risg hwn yn parhau i achosi pryder. Er ei fod yn cael ei reoli, roedd y galw am ofal yn parhau i gynyddu tra bod yr adnoddau a oedd eu hangen i ddarparu'r lefel ofynnol o ofal yn profi'n anodd ei gaffael. Roedd hyn yn broblem genedlaethol ac efallai bydd Craffu yn dymuno ei archwilio yn fanwl, gan gynnwys y costau o gyflogi staff asiantaeth, trwy wahodd cynrychiolwyr o'r Gwasanaethau Cymdeithasol i gyfarfod yn y dyfodol i drafod y mater. O ran pryderon staffio a pha gamau oedd yn cael eu cymryd i fynd i'r afael â phroblemau recriwtio a chadw yng Ngofal Cymdeithasol Plant ac Oedolion a gwasanaethau eraill ar draws y Cyngor, rhoddwyd wybod i'r Aelodau bod y problemau recriwtio yn fater eang ac nid yn unigryw i Sir Ddinbych. Roedd yr holl adrannau a gwasanaethau yn gweithio ar y cyd ag AD i gael darlun manwl o'r sefyllfa ac roedd y mater i fod i gael ei drafod yn drylwyr yng nghyfarfod mis Mawrth yn ystod yr eitem Recriwtio, Cadw a Chynllunio'r Gweithlu.
- Risg 50 - Ymrwymiad LlC i waredu elw o ofal Plant sy'n derbyn gofal, a all arwain at gyflenwad ansefydlog neu anaddas o leoliadau a'r camau lliniaru sy'n cael eu cymryd mewn ymdrech i fynd i'r afael â'r risg hwn. Hysbyswyd yr Aelodau bod recriwtio a chadw staff yn effeithiol mewn marchnad gystadleuol iawn yn allweddol. Cafodd y Pwyllgor sicrwydd fod Pennaeth y Gwasanaethau Plant yn asesu'r mater yn drylwyr ac yn astudio'r holl wybodaeth pan ddaw ar gael. Roedd yn anodd darparu atebion diffiniol ar hyn o bryd gan fod y mater yn newid a datblygu'n barhaus. Roedd y wybodaeth ddiweddaraf ar gael yn dynodi bod Llywodraethau'r DU a Chymru yn ystyried oedi gweithrediad y ddeddfwriaeth newydd yn ymwneud â

gwaredu elw o'r sector hwn hyd at 2030. Felly gall Aelodau ddymuno ystyried cynnwys y risg fel testun ar gyfer ei gynnwys ar raglen waith Craffu ar gyfer cyfarfodydd yn y dyfodol, trwy gwblhau ffurflen cynnig craffu.

Ar ddiwedd y drafodaeth drylwyr:

<u>PENDERFYNWYD:</u> yn amodol ar yr uchod a darparu'r wybodaeth ofynnol -

(i) ar ôl ystyried a thrafod y diwygiadau a awgrymwyd i'r Gofrestr Risg Gorfforaethol fel ag yr oedd ym Medi 2024, cadarnhau'r diwygiadau a wnaed gan gynnwys cynnwys risg newydd 53 fel y manylir yn Atodiad 4 yr adroddiad;

(ii) gan ystyried disgrifiadau a dosbarthiadau statws a'r parodrwydd am risg yn Atodiad 3, ynghyd â'r atebion a ddarparwyd i'r cwestiynau a godwyd yn ystod y cyfarfod, cadarnhau priodoldeb y risg a nodwyd gan y perchnogion ac effeithiolrwydd y rheolyddion risg a roddwyd mewn lle; a

(iii) gan gydnabod yr amgylchedd ariannol presennol y mae'r gwasanaethau cyhoeddus yn gweithredu ynddynt, ac wrth ystyried rhesymeg y Bwrdd Cyllideb a Thrawsnewid a'r Tîm Gweithredol Corfforaethol o ran addasu Parodrwydd yr Awdurdod i dderbyn Risg o ran prosiectau ariannol, cefnogi'r argymhelliad i ddiwygio'r categori parodrwydd i dderbyn risg ar gyfer prosiectau ariannol o 'gofalus' i 'agored'.

6 CYNLLUN CORFFORAETHOL

Cyflwynodd yr Aelod Arweiniol Cyllid, Perfformiad ac Asedau Strategol a Phennaeth y Gwasanaeth Cymorth Corfforaethol: Perfformiad, Digidol ac Asedau a'r Swyddog Cynllunio a Pherfformiad y Wybodaeth Ddiweddaraf ar y Cynllun Corfforaethol: Ebrill i Fedi 2024 (dosbarthwyd ymlaen llaw). Roedd yr adroddiad yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor ar berfformiad y Cyngor yn erbyn ei Gynllun Corfforaethol rhwng mis Ebrill a mis Medi 2024, gan gynnwys amcanion Cydraddoldeb Strategol a'r saith maes llywodraethu (cynllunio corfforaethol, cynllunio ariannol, rheoli perfformiad, rheoli risg, cynllunio'r gweithlu, asedau, a chaffael). Roedd adrodd yn rheolaidd ar berfformiad yn rhan werthoedd ac egwyddorion y Cyngor. Roedd yn ofyniad monitro hanfodol o fethodoleg rheoli perfformiad y Cyngor, a'n dyletswyddau statudol. Er gwaethaf yr hinsawdd ariannol heriol presennol yr oedd y llywodraeth leol yn gweithredu, roedd perfformiad rhagorol mewn rhai meysydd gwasanaeth, a dylid llongyfarch y staff ar y cyflawniadau hyn mewn amgylchiadau heriol iawn. Wrth gwrs, roedd meysydd eraill angen gwella.

Roedd yr adroddiad yn amlinellu cynnydd yn erbyn amcanion perfformiad yr Awdurdod. Roedd y rhain yn cynnwys Cynllun Corfforaethol / Amcanion Cydraddoldeb Strategol (oedd hefyd yn ffurfio Amcanion Lles y Cyngor o dan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015) a'r saith maes llywodraethu (fel y nodir yn Neddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021).

Roedd yr adroddiad hwn hefyd yn nodi dangosyddion neu weithgareddau yn ymwneud ag Amcanion Cydraddoldeb neu'n cyfrannu at Y Gymraeg a Diwylliant. Roedd yr adroddiad hefyd yn cynnwys astudiaethau achos i roi enghreifftiau o waith da. Roedd y Tîm Cynllunio Strategol yn parhau i geisio unrhyw gyfleoedd pellach i wella'r Fframwaith Rheoli Perfformiad ac Adroddiadau Diweddariad ar Berfformiad.

Pwysleisiodd y swyddogion nad oedd yn bosibl amlygu'r holl bwyntiau o ddiddordeb a oedd wedi'u cynnwys o fewn Atodiad 1. Fodd bynnag, roedd rhai pwyntiau a meysydd cadarnhaol a oedd wedi dangos gwelliant yn ystod Ebrill i Fedi 2024 yn cynnwys:

- Lleihau dibyniaeth ar lety Gwely a Brecwast i letya teuluoedd digartref; ac
- Yn ôl Arolwg Boddhad Tenantiaid Landlordiaid Cymdeithasol 2024 Llywodraeth Cymru, Sir Ddinbych oedd y Cyngor a berfformiodd orau yng Nghymru o'r rhai oedd â stoc tai, o ran boddhad cyffredinol tenantiaid gyda Thai Sir Ddinbych.

Nododd swyddogion fod tri cham gwella wedi cael eu nodi yn dilyn trafodaethau gyda gwasanaethau am berfformiad presennol. Roedd y ddau gyntaf yn arddangos y cydadwaith rhwng adnoddau, perfformiad a risg. Sef:

- perfformiad mewn perthynas â chanran y ffyrdd a phalmentydd wedi'u difrodi a wnaed yn ddiogel o fewn y cyfnod targed (CAT1 - Diffygion Categori 1 yr ymdriniwyd â nhw o fewn yr amserlen), a oedd heb gyrraedd y targed amser o 95% ers rhai blynyddoedd. Roedd y gwasanaeth yn parhau i'w chael yn anodd bodloni gofynion yr ased o fewn yr adnoddau cyllidebol a staffio cyfyngedig ar gael. Roedd angen trafodaeth gadarn am y rhagolygon o wella a beth oedd perfformiad gwael parhaus yn debygol o'i olygu o ystyried effeithiau cynyddol peryglon llifogydd, tirlithriadau a gwres ar gyflwr ffyrdd a chysylltedd cymunedau.
- Yn gysylltiedig â chamau gwella'r cyfnod diwethaf i gadw ymrwymiadau a disgwyliadau perfformiad ein Cynllun Corfforaethol o dan adolygiad parhaus yn y dyfodol, fe ddylai Adolygiad Cyfran y Cynllun Corfforaethol ystyried effaith lleihau capasiti a phrosiectau sydd wedi dod i ben megis Llwybrau, a sut y bydd y rhain yn effeithio ar allu'r Cyngor i ddarparu'r Cynllun Corfforaethol a'r canlyniadau.
- Yr angen i gyhoeddi manylion y rhwydwaith ymgysylltu o bobl a grwpiau sydd â nodweddion gwarchodedig ar ein gwefan.

Trafododd yr Aelodau'r materion canlynol ymhellach -

- Codwyd pryderon nad oedd perfformiad Cyngor mewn perthynas â rhai dangosyddion yn gwella, neu'n waeth na'r cyfnodau adroddiadau blaenorol. Beth oedd y risgiau a chanlyniadau posibl i'r Cyngor o beidio â diwallu'r trothwyon ar gyfer rhagoriaeth a darparu agweddau o'r Cynllun Corfforaethol? Eglurodd y swyddogion mai'r canlyniad oedd difrod i enw da'r Cyngor, ond yn bwysicach, yr effaith andwyol ar breswylwyr os byddai perfformiad yn parhau i ddirywio ac os na fyddai blaenoriaethau yn cael eu darparu. Pwysleisiwyd fod y cynllun yn gynllun hirdymor a byddai'n cymryd amser i holl ddyheadau ddwyn ffrwyth. Roedd cyflawniad y Cynllun yn cael ei

fonitro yn rheolaidd. Roedd swyddogion yn deall teimladau a phryderon yr aelodau ar y mater. Fodd bynnag, fe wnaethant amlygu fod gwneud cymariaethau gyda'r cynlluniau blaenorol a gyflawnwyd gan weinyddiaethau blaenorol mor syml â hynny, gan na fyddent yn cymharu tebyg am ei debyg, gan fod cymaint o elfennau wedi newid. Roedd y cynllun yn ceisio gwella lles. Er bod perfformiad mewn rhai meysydd yn cael ei ystyried yn 'Flaenoriaeth ar gyfer Gwella', roedd meysydd perfformiad eraill yn dda. Hefyd eglurodd y swyddogion fod y Cyngor wedi gosod nodau a throthwyon uwch yn hytrach na rhai haws i'w cyflawni. Ychwanegwyd hefyd bod ffactorau allanol, yn debyg i'r rhai a wynebwyd gan fwyafrif yr awdurdodau lleol yn golygu bod cyflawni targedau yn fwy heriol.

- o dan flaenoriaeth 'Sir Ddinbych Mwy Gwyrdd', roedd 'cyfanswm tunelledd allyriadau carbon' wedi cynyddu yn hytrach na lleihau yn y flwyddyn ddiwethaf, sut aethpwyd i'r afael â hyn, ac a fyddai gofynion y Ddeddf Gaffael newydd yn cael goblygiadau ar berfformiad yn erbyn y mesur hwn yn y dyfodol? Mae'r mesur penodol hwn yn seiliedig ar fethodoleg eithaf bras a osodwyd yn allanol, a gobeithiwn y bydd hyn yn dod yn fwy soffistigedig a dibynadwy mewn amser. Eglurodd swyddogion nad oedd disgwyl i'r Ddeddf Gaffael gael effaith sylweddol ar dargedau lleihau carbon. Yn ystod y misoedd diwethaf, roedd ffactorau megis gwaith amddiffyn llifogydd arfordirol wedi gwneud y targed Sir Ddinbych Mwy Gwyrdd yn fwy anodd ei gyflawni ynghyd â thywydd gwael dros yr haf yn effeithiol ar effeithiolrwydd panel solar i gynhyrchu ynni. Fodd bynnag, roedd meysydd gwasanaeth penodol megis Fflyd a Goleuadau Stryd yn bodloni eu targedau. Roedd holl awdurdodau lleol a sefydliadau'r sector cyhoeddus ar hyn o bryd yn cydweithio gyda'r bwriad o leihau allyriadau carbon trwy'r gadwyn gyflenwi. Roedd Fframwaith Adeiladu Gogledd Cymru yn enghraifft dda o sut oedd awdurdodau yn cydweithio gyda'r golwg o leihau allyriadau carbon wrth gaffael gwaith adeiladu. Byddai penodi Swyddog Datgarboneiddio i weithio fel rhan o'r Gwasanaeth Caffael hefyd yn allweddol i lwyddiant yn y maes hwn.
- Cadarnhaodd swyddogion y dylai defnyddio'r dull Tîm Sir Ddinbych, mewn amser, helpu i wella perfformiad mewn meysydd a oedd yn ei chael yn anodd ar hyn o bryd. Nid oedd yr un gwasanaeth na maes yn gweithredu ar eu pen eu hunain. Bydd cymhwyso dull cyfunol, gyda staff ar bob lefel yn cymryd perchnogaeth o berfformiad, yn helpu i gefnogi cyflawniad y Cynllun yn yr hirdymor. Roedd y rheolwyr yn gwerthfawrogi staff ar bob lefel ac yn cydnabod eu bod yn allweddol i lwyddiant.
- Cytunodd yr Aeloda Arweiniol a'r swyddogion gyda safbwyntiau'r aelodau ar yr angen i gael mwy o breswylwyr yn rhan o waith y Cyngor. Roedd nifer o weithgorau yn gweithio ar sut i ymgysylltu ac ymgynghori'n well gyda phreswylwyr ar gynigion amrywiol. Er bod enw da'r Cyngor wedi cael ei ddifrodi gan y problemau a wynebwyd wrth gyflwyno'r gwasanaeth gwastraff ac ailgylchu newydd, roedd gwaith da yn digwydd ar draws y Cyngor ac roedd angen i bobl fod yn fwy cadarnhaol yn hytrach na negyddol.
- O ran bylchau yn y data a amlygwyd, roeddent yn sgil nifer o ffactorau, megis disgwyl am ddata gan ffynonellau allanol a methu â derbyn data cyn dyddiadau cyhoeddi. Roedd ffynonellau allanol hefyd yn profi heriau, yn debyg i'r Cyngor ac nid oeddent yn gallu derbyn data fel yr oeddent yn flaenorol.

- Cadarnhawyd fod gwaith yn digwydd ar hyn o bryd ar sut i wella perfformiad mewn perthynas â chanran y ffyrdd a phalmentydd wedi difrodi a wnaed yn ddiogel, gyda ffocws penodol ar ansawdd y gwaith yn hytrach na tharged o ran amser.
- Cyflwynwyd nifer o awgrymiadau ar sut i wneud y dogfennau yn haws i'w lywio a'u darllen, heb gyfaddawdu ar hygyrchedd i bawb.

Yn dilyn trafodaeth fanwl:

<u>Penderfynwyd:</u> yn destun yr arsylwadau uchod, darparu'r wybodaeth ychwanegol a wnaed cais amdani, ac ystyried gwaith pellach ar fformat yr Adroddiad Diweddariad ar Berfformiad, i gydnabod cynnydd y Cyngor hyd yn hyn i gyflawni ei Gynllun Corfforaethol 2022-27, fel y manylwyd yn Adroddiad Diweddariad Perfformiad y Cynllun Corfforaethol: Ebrill i Fedi 2024 (Atodiad 1).

7 RHAGLEN WAITH CRAFFU

Cyflwynodd y Cydlynydd Craffu'r adroddiad a'r atodiadau (dosbarthwyd ymlaen llaw) oedd yn gofyn i'r Pwyllgor adolygu ei raglen waith.

Roedd pedair eitem wedi'u rhestr ar gyfer cyfarfod mis Ionawr. Roedd y rhain yn cynnwys adroddiad cynnydd ar Ysgol Crist y Gair a oedd wedi'i ohirio o'r rhaglen gyfarfod bresennol fel y nodwyd yn yr adroddiad. Roedd y Cydlynydd Craffu yn disgwyl cadarnhad o ran a fyddai'r Strategaeth Economaidd a Datblygu Busnes ar gael ar gyfer ei harchwilio yng nghyfarfod mis Ionawr. Os nad, byddai'n cael ei ohirio i gyfarfod mis Mawrth. Roedd tair eitem sefydlog ar gyfer mis Ionawr oni bai am y gohiriad posibl.

Cafodd yr Aelodau eu hysbysu, yn dilyn cyfarfod diweddar y Grŵp Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion Craffu, nid wnaed unrhyw geisiadau craffu i'r Pwyllgor Craffu Perfformiad. Fodd bynnag, bydd gofyn i'r Pwyllgor fod yn 'bwyllgor rhiant' er mwyn sefydlu'r grŵp tasg a gorffen yn ffurfiol, a fydd yn adolygu cyflwyniad y gwasanaeth gwastraff ac ailgylchu newydd, a derbyn yr adroddiad. Bydd adroddiad i sefydlu'r grŵp tasg a gorffen yn ffurfiol yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor yn Ionawr 2025. Felly:

<u>Penderfynwyd:</u> yn destun cynnwys adroddiad ar drefniadau sefydlu ac adrodd ar gyfer 'Adolygiad Craffu o Gyflwyniad y Gwasanaeth Gwastraff ac Ailgylchu Newydd' ar ei raglen waith ar gyfer cyfarfod mis Ionawr 2025, i gadarnhau rhaglen waith y Pwyllgor.

8 ADBORTH GAN GYNRYCHIOLWYR PWYLLGOR

Dywedodd y Cadeirydd ac Is-Gadeirydd wrth y Pwyllgor eu bod wedi mynychu cyfres o gyfarfodydd Her Gwasanaeth yn ystod mis Tachwedd. Roedd yr holl gyfarfodydd hyn wedi bod yn ddefnyddiol iawn gan roi dealltwriaeth dda iddynt o berfformiad pob gwasanaeth o ran darparu eu gwasanaethau bob dydd, eu cyfraniad i gyflawni Cynllun Corfforaethol y Cyngor, ynghyd â mewnwelediad gwerthfawr i bwysau cyllidebol yr oeddent yn ei wynebu ac effaith ganlyniadol ar ddarpariaeth gwasanaeth. Rhoddwyd mewnwelediad cynnar hefyd i brosiectau

trawsnewid Gwasanaeth posibl a oedd yn cael eu datblygu, gyda rhai a oedd yn debygol o gael eu cyflwyno i Graffu ar gyfer eu hystyried yn y dyfodol agos. Roedd y cyfarfod Her Gwasanaeth olaf wedi'i drefnu ar gyfer mis Rhagfyr. Bydd nodiadau mwy manwl o'r cyfarfodydd ar gael yn dilyn diwedd y broses Her Gwasanaeth.
Felly,

<u>Penderfynwyd</u>: derbyn y wybodaeth.

Daeth y cyfarfod i ben am 12.40pm